

[Aksel Larsen.]

Valdemar Thomsens Optræden her i Dag gør en Udarbejdelse af en saadan Oversigt mere nødvendig end nogen Sinde.

Naar jeg har sagt dette, vil jeg ogsaa have Lov til at sige noget andet. Vi Kommuner har ved adskillige tidligere Lejligheder gjort Regeringen opmærksom paa, at dens Krisepolitik lider af en fundamental Fejl, og jeg har ved en bestemt tidligere Lejlighed — det var en Slagterikonflikts Ordning paa lignende Maade som den, der her foreslaas ved Mejerikonflikten — sagt til Regeringen, at jeg var klar over, at denne befandt sig meget ilde ved Situationen, at den var ked af de Konsekvenser, en saadan Lov kunde faa, men at den selv var Skyld i, at den var kommet i denne Situation. Naar man følger en krisepolitisk Linje, hvor man søger at hjælpe, i dette Tilfælde Landbruget, gennem Ordninger, som foraarsager meget store Prisstigninger paa Hjemmemarkedet, naar man intet gør for at forhindre, at Priserne stiger mere end strengt taget skulde synes berettiget, og naar man ikke fra Regeringens Side ved alle disse Ordninger tager Hensyn til baade Forbrugere og til Arbejdere, saa kommer naturligvis saadanne Konflikter som denne. Saa kommer det Tidspunkt, da Arbejderne siger: Vi maa som Forbrugere have Dækning for Prisstigningen, og derfor stiller vi vore Krav.

Paa den anden Side kommer der ogsaa saadanne Situationer som denne, hvor en bestemt Kategori af Arbejdere, der igennem Aaringer har været underbetalt, melder sig med deres Krav om mere menneskeværdige Forhold og samtidig med stor Styrke kan henvise til, at deres Arbejdsgivere — hvis man kan betragte Landbrugerne som deres Arbejdsgivere, det er jo kun indirekte — af Staten har faaet en ganske betydelig Hjælp i de Aar, der gik.

Vi Kommuner har i et Par Tilfælde givet vor Mening Udtryk i konkrete Forslag her. Jeg tænker paa Forslag, vi har fremsat ved en bestemt Lejlighed, hvor det foresloges at gennemføre en Smørordning, et Forslag, vi har fremsat ved en bestemt Lejlighed, hvor Sukkerordningen fik sig en Omgang; dér tillod vi os at foreslaa, at man, naar man gennemførte saadanne Ordninger, ikke blot skulde tage Hensyn til Landbrugets Arbejdsgivere, men ogsaa til Landbrugets Arbejdere. Det blev desværre afvist med samme Stædighed af Regeringen, som det i sin Tid er blevet afvist af det daværende frie Folkeparti, da vi til dette Partis evindelige Teorier om, at Valutaen

tilhører dem, der indtjener den, sagde, at vi kun accepterede Synspunktet, hvis man erkendte, at Landbrugets Arbejdere ogsaa var med til at indtjene denne Valuta. Vi stillede ved en bestemt Lejlighed et Ændringsforslag i den Retning til et Forslag fra Det frie Folkeparti, og Det frie Folkeparti afviste det naturligvis harmfuldt: ikke under nogen Omstændigheder ønskede de, at Arbejderne skulde nyde Gavn af den Politik, de krævede gennemført.

Vi har, som sagt, ved andre Lejligheder stillet lignende Forslag som Ændringsforslag til Regeringens Forslag vedrørende Landbruget, men faaet dem afvist ogsaa fra Regeringens Side. Ja, saa er det, jeg siger: Naar Regeringen har ført den Politik, til Trods for at den maatte være klar over denne Politik's Svagheder, kommer de Tidspunkter, da det giver Bagslag, og et af disse Tidspunkter har man nu.

Naturligvis kan Regeringen gennemføre hele Sagen paa den Maade, den blev lagt op af Statsministeren i hans Forelæggelsestale. Man kan komme med en nødtøftig Argumentation, kan lade, som om det hele i øvrigt er en Bagatel, ikke værd at gøre Væsen af, og gennemføre det i Kraft af den Stemmestyrke, man har. Men dermed er jo ingenting vundet, dermed har man ikke sikret sig mod de Konsekvenser, der kan komme.

Og hvad de Konsekvenser angaar, er der efter vor Opfattelse to. For det første, at man vel direkte kan vente en Stigning af Mælkepriserne herhjemme; der har i længere Tid været arbejdet ihærdigt paa ligefrem at danne en Mælke trust; man skulde derved sikre, at Priserne paa Konsummælken gik i Vejret med et Par Øre pr. Liter. Jeg tror, at Agitationen for en saadan Ordning vil faa fornyet Kraft, naar nu dette Lovforslag bliver vedtaget. Jeg vil ikke give mig til at spaa om, hvorvidt det bliver muligt at naa til en Forhøjelse af 2 Øre pr. Liter af Konsummælken, men Muligheden er der jo. Saa har man den første umiddelbare Følge af den meget beskedne Forhøjelse af Mejeristernes Lønninger, der muligvis vil belaste Landbruget med 400 000 Kr. om Aaret. Det bliver besvaret derved, at saa skal Forbrugerne herhjemme give 2 Mill. Kr. om Aaret mere for deres Mælk. Jeg tror ikke, dette er heldigt, og jeg tror ikke, man her paa Rigsdagen skal give sig til at gennemføre en Lov som denne uden at betænke dens Konsekvenser i denne Retning, afveje, hvorvidt disse Følger vil indtræffe, og afveje, hvorvidt Rigsdagen vil tillade, at daadanne Følger indtræffer.